

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Fra L.H. · 19. marts 1852 · til SK

Citation: Kierkegaard, Søren: "Fra L.H. · 19. marts 1852 · til SK", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 28*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-b308-txt-shoot-n317.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 28

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Fra L.H. · 19. marts 1852 · til SK

Den 19de Marts 1852

Maaskee vil De finde det forunderligt at modtage et Brev fra En, Dem aldeles Fremmed? – dog hvis jeg blot nogenlunde har forstaaet Dem, troer jeg ikke at De vil dømmе mig som en Qvinde der har Lyst til at gjøre det Forunderlige (I Sandhed dette er mig snarere modbydeligt) og heller ikke betragte dette »at jeg skriver Dem til, saaledes; men der boer i min Sjæl en saa dyb Taknemmelighedsfølelse som jeg føler Trang til at udtale for Dem, Jeg har læst Deres »til Selvprøvelse Deres Indøvelse i Christendommen, jeg har virkelig læst dem saa godt som jeg formaaede med min hele Sjæl at læse, og troer idetmindste at have forstaaet Aanden deri jeg har gjennem Dem bedre lært at forstaae mig selv, De har ligesom borttaget fra mig en af mine inderste Lidelser, at blive misforstaaet af Andre som man elsker, og forstaaende sig selv i Følelsen, – dog ikke at kunde forklare sig forstaaelig for dem, og saa det allertungeste – at staae enkelte Øjeblikke uvis om at det, at man ikke kan følge med de Andre i mange Anskuelser, maaskee kunde ligge i den uhyre Selvkjærlighed at man ikke noksom gaaer ind paa de Andres fordi det er saa svært at give Slip paa det der er bleven Sandhed igjennem Ens egen Anskuelse – dog at det for disse er Sandhed erkjender jeg fuldkommen, – jeg har bedet af mit inderste Hjerter, at den hellige Aand vilde klare for mig, om jeg maatte beholde som mit hvad jeg forstod, hvad jeg fandt Hvile i som jeg kunde bringe i Samklang med Christendommens simple sande Grundvold, jeg maatte da give Afkald paa om de Andre forstode mig, og lade det beroe paa, om de i mit Liv med dem kunde finde Christendom. – Jeg er ikke christeligt opdraget men i mit velsignede Hjem var den inderligste Kjærlighed herskende, jeg kjendte ingen Frygt; men min Moder selv i Besiddelse af den ømmeste Samvittighedsfølelse, indskjærpede os denne altid til at være Dommer over vore Handlinger; men da senere Verden, og de Ting der ere i Verden, ikke gav mig det hvori min Sjæl kunde finde Hvile, og efterat Gud havde borttaget det fra mig hvori jeg troede at kunde finde Lyksalighed her paa Jorden (thi jeg havde gjort den jordiske Kjærlighed til min Afgud, da bad og atter bad jeg til mine Øjne oplkares til at see hvor den Trøst var at finde, som formaaede at bære dette Liv tillidsfuldt og glad, og naae Maalet i Troe Haab og Kjærlighed. – Nu lever jeg med Mennesker gode, christelige, som Hjertet kan holde af; men de høre til et saakaldt Parthi, (det Grundtvigske), alt hvad der hedder Parthi er min Følelse imod det forstyrrer mig Kjærlighedslivet, sætter mig for bestemte synlige Grændser for dette, i denne stærke Udtalelse af »at denne er en Christen, og denne ikke,« hvo tør sige det uden Gud? jeg erkjender saa tydelig her det stærke Troesliv; men det forekommer mig som om Kjærlighedslivet ikke ret har Inderlighed, og gaaer Haand i Haand med hiint hvorfor Hovmod komer tilsyne; men lad mig ikke eensidig og uretfærdig for selv at faae Ret, bedømme en Mands Anskuelser til hvem jeg ikke selv kjender saa meget, fordi jeg maaskee seer disse godt ere opfattede af Andre og fordi Aanden forekommer mig at træde frem i en saa underlig bestemt afsluttet Form der synes mig at maatte meddele Eensidighed til denne, »de tale hans Sprog naar de tale om christelige Ting, – hvor kan jeg udtale det jeg i Sandhed er opfyldt af og min Sjæl i Sandhed har modtaget, som er blevet mit Eget hvor kan det udtales under en fremmed Form? Naar Aanden er der, danner Formen sig da ikke af sig selv? eller er det mig der er uklar nu? – Med Alle som de kalde de Opvakte tale de strax naar de see dem, – jeg kan det ikke, for mig vilde det være usandt og tale da udelukkende om Christendommen, for at føle Samfund[s]livets Glæde som de sige; for mig taber Christendommen i Inderlighed derved, gjerne vil jeg med et kjerligt oprigtigt Hjerter nærme mig den Bedrøvede den Lidende som gjennem Kjerlighed vil forstaae mig vise ham, eller hende, hen der hvor jeg selv finder Fred og Trøst (hvor ofte har jeg ikke fundet denne i Ypperstepræsten); men denne christelige Snak kan jeg aldrig komme til at føre, de troe ikke at Troeslivet kan leve hos En, fordi man hverken kan eller vil saaledes udtale sig; see dette ængstede mig i Begyndelsen, thi saaledes følede jeg kunde Christendommen aldrig fremkomme hos mig – og dog maae disse Mennesker erkjendes for saa sande Christne, (og ere det ogsaa) men – I Deres Skrifter har jeg fundet hvad der kan klare for mig i denne Retning; thi hvad der dybest og inderligst griber min Sjæl, opfylder mig altid med en stille Salighed, som jeg ogsaa har en Trang til at mine Kjere skulde føle i mit Liv, i min Væren med Hensyn til dem; men fortælle dem min Salighed med Ord, kan jeg ikke; men maaskee have de ondt ved at forstaae denne Modsætning i min Natur, thi meget Andet kan jeg meddele mig livligt om; vel kan jeg tænke mig christelig Glæde forhøiet i Udtalelse med den Enkelte, der om han selv er forskjellig i Anskuelse vil føle og erkjende, at Aanden er den Samme, de have en dyb almindelig Synderkjendelse; men det forekommer mig, som om de ikke saaledes som De Doctor Kierkegaard i Deres Skrifter pegede paa Synden i dens Enkeltheder i deres eget Hjerter ikke saaledes som De udtaler det, – sige »Du er Manden»; men bliver jeg nu ukjærlig og maaskee Uretfærdig, saa er det ikke fordi jeg vil dadle, hvem jeg holder af; men fordi jeg maa forklare for mig selv, hvorfor jeg saa ofte ikke kan dele Anskuelser med dem; – See dette kunde maaskee forekomme Dem som en barnagtig ringe Lidelse; men den bliver ikke ringe, hvor Kjerligheden er stor til de Mennesker; men Kjerlighed til Sandhed, dog størst; og Tanken ikke ejer megen Klarhed til at forsvare hvad der brænder i Følelsen som Sandhed. Jeg har nu søgt at forklare hvorfor min Sjæl er opfyldt af dyb Taknemlighed over at De har bragt mig til at forstaae mig selv, og derved bragt mere Fred og mindre Bedrøvelse i mit Indre. – Det er ikke til den kloge aandrige og satiriske Doctor

Kierkegaard, jeg skriver dette, han kunde jo medlidende smile over den Uklarhed at forstaae ham; - med Tanken kan jeg vistnok langtfra følge ham; men jeg troer at kunne det med Følelsen, (noget som den i vor Tid ved Forstandserkjendelse oplyste Qvinde vel ville smile af; men som jeg maa troe da denne, naar jeg har bedet den hellige Aand at give mig Reenhed i Følelsen, da altid har bragt mig længere paa Erkjendelsens Vej, end Forstanden, nej det er ikke til den kloge Doctor Kierkegaard det er skrevet, men til ham, der som mig synes opfatter Christendommen i dens hele Inderlighed, og gennem denne Inderlighed vil forstaae den Følelse og Trang der har bragt mig til mod Sædvane at gaae saa stærkt udad at jeg har maattet takke, thi taus bliver jeg her, i denne Retning, thi stride om Følelser kan jeg ikke; men derfor trænger dog Hjertet til engang at udtale sin Tak - dog naar jeg seer at jeg har havt Egoisme nok til at trætte Dem med saa langt et Brev; forskrækkes jeg skamfuld, og min Trøst bliver da, at det dog kun er for en Sjæl jeg har udtalt mig og at kun 2 Øjne komme til at hvile herpaa, Øjne der see dybt nok i det menneskelige Hjerte til at være overbærende. Det er ingen attenaarig Piges enthusiastiske Tak; - men en gammel 34 aarig Piges fulde dybe Tak, som staaer ene blandt Fremmede, men ved Dem har opnaaet meer Klarhed over sit inderste Væsen, - og derved meer Fred, og meer Mod til ikke at lade sig overvælde af hvad der for hende ikke kan blive Sandhed i Følelsen, meer Styrke til at stride den gode Strid med Bestandighed.

Deres taknemlige

L H -

Til

Herr Doctor Søren Kjerkegaard
Østerbro 108 A.
Kjøbenhavn